

CAIET DE SARCINI
Elaborarea Studiului integrat privind cartografierea destinațiilor turistice din Republica Moldova și dezvoltarea conceptului Programului de sprijin pentru Organizațiile de Management al Destinațiilor Turistice (OMDT)

1. Context și justificare

În conformitate cu Agenda Europeană 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și Agenda de Reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, turismul este recunoscut drept un sector strategic, cu rol major în stimularea dezvoltării economice locale, crearea de locuri de muncă, valorificarea patrimoniului natural și cultural, precum și în consolidarea coeziunii teritoriale.

Pentru Republica Moldova, turismul reprezintă o oportunitate reală de dezvoltare durabilă și competitivă, având un potențial semnificativ în domenii precum turismul rural, vitivinicol, cultural, gastronomic și de natură. Totuși, în pofida acestui potențial, dezvoltarea destinațiilor turistice rămâne în mare parte fragmentată, iar cooperarea dintre autoritățile publice, mediul de afaceri și comunitățile locale este insuficient structurată și coordonată.

La nivel european, Organizațiile de Management al Destinațiilor (OMD) sunt recunoscute drept instrumente-cheie pentru guvernarea destinațiilor turistice, având rolul de a coordona dezvoltarea produselor turistice, promovarea integrată a destinației, atragerea investițiilor și consolidarea parteneriatelor public-private. În Republica Moldova, procesul de creare și operaționalizare a OMD-urilor se află într-o etapă incipientă și necesită o abordare coerentă, bazată pe date, analize teritoriale solide și mecanisme clare de sprijin instituțional și financiar.

În acest context, prezentul caiet de sarcini vizează elaborarea unui studiu integrat, care să asigure fundamentarea strategică și operațională a dezvoltării OMD-urilor, printr-o abordare etapizată și interdependentă, ce va include:

1. Cartografierea și analiza destinațiilor turistice existente și potențiale din Republica Moldova;
2. Analiza nevoilor, problemelor și capacităților actorilor-cheie din sectorul turistic;
3. Fundamentarea și proiectarea unui concept al Programului național dedicat Organizațiilor de Management al Destinațiilor, care să includă atât măsuri de capacitate instituțională, cât și mecanisme de finanțare pentru primele 12 luni de activitate ale OMD-urilor nou-create.

2. Scopul general

Scopul general al studiului este de a crea o bază analitică, strategică și operațională pentru dezvoltarea și funcționarea durabilă a Organizațiilor de Management al Destinațiilor Turistice (OMDT) din Republica Moldova, prin:

1. Identificarea, delimitarea și caracterizarea destinațiilor turistice;
2. Înțelegerea aprofundată a nevoilor reale ale actorilor locali implicați în turism;
3. Proiectarea unui concept al Programului național coerent de sprijin pentru OMD-uri, aliniat la obiectivele de dezvoltare durabilă și la bunele practici europene.

3. Obiectivele specifice

3.1. Prestatorul va realiza următoarele obiective specifice:

Cartografierea și analiza destinațiilor turistice, inclusiv:

- a. Delimitarea geografică și funcțională a destinațiilor turistice;
- b. identificarea și inventarierea resurselor turistice naturale și antropice;

- c. identificarea produselor turistice existente și potențiale (ex. turism rural, vitivinicol, cultural, gastronomic, de natură, de experiență);
- d. evaluarea infrastructurii turistice și conexe (cazare, alimentație publică, accesibilitate, transport, utilități, semnalizare turistică);
- e. evaluarea serviciilor turistice și a calității acestora;
- f. analiza accesibilității destinațiilor (rutieră, feroviară, transport public, acces pentru persoane cu dizabilități);
- g. analiza fluxurilor turistice (sezonalitate, tipuri de turiști, piețe de proveniență – în măsura disponibilității datelor);
- h. evaluarea nivelului de dezvoltare, maturitate și competitivitate a destinațiilor;
- i. identificarea avantajelor competitive și a constrângerilor fiecărei destinații;
- j. evaluarea potențialului de dezvoltare durabilă a destinațiilor, inclusiv din perspectiva protecției mediului și valorificării patrimoniului local.

3.2. Analiza actorilor-cheie din sectorul turistic, relevanți pentru dezvoltarea și managementul destinațiilor turistice, inclusiv autorități publice locale, operatori economici din turism, organizații neguvernamentale, asociații profesionale, instituții culturale, centre și birouri de informare turistică, ateliere de meșteșuguri tradiționale, clustere turistice și clustere conexe turismului, precum și antreprenori implicați în dezvoltarea și gestionarea lanțurilor valorice locale, prin:

- a. Identificarea rolurilor, responsabilităților și relațiilor instituționale existente între actori;
- b. analiza nivelului de cooperare și coordonare între actorii publici, privați și societatea civilă;
- c. identificarea mecanismelor formale și informale de colaborare existente la nivel local și regional;
- d. analiza problemelor, blocajelor și constrângerilor funcționale (juridice, instituționale, financiare, operaționale);
- e. evaluarea capacităților instituționale, organizaționale și manageriale relevante pentru constituirea și funcționarea OMD-urilor;
- f. evaluarea nivelului de implicare și interes al actorilor locali pentru participarea în structuri de tip OMD;
- g. identificarea resurselor disponibile (umane, financiare, logistice) care pot fi mobilizate pentru activitatea OMD-urilor;
- h. analiza experienței anterioare a actorilor în proiecte comune, parteneriate public–private și inițiative de tip cluster;
- i. identificarea competențelor lipsă și a necesităților de capacitate pentru actorii implicați;
- j. evaluarea potențialului de integrare a actorilor în lanțuri valorice turistice locale și regionale;
- k. formularea concluziilor privind gradul de pregătire a destinațiilor pentru constituirea OMD-urilor.

3.3. Fundamentarea necesității și tipologiei Organizațiilor de Management al Destinațiilor

adaptate contextului național și regional, în conformitate cu prevederile Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice, prin:

- a. analiza cadrului legal și instituțional național aplicabil dezvoltării și managementului destinațiilor turistice, inclusiv rolurile și competențele autorităților publice centrale și locale prevăzute de Legea nr. 352/2006;
- b. evaluarea necesității constituirii unor structuri de tip Organizații de Management al Destinațiilor, ca mecanisme de cooperare între sectorul public, sectorul privat și alți actori relevanți din turism, în vederea dezvoltării și promovării destinațiilor turistice;

- c. identificarea și definirea tipologiilor de OMD-uri (locale, micro-regionale, regionale sau tematice), în funcție de specificul destinațiilor turistice, nivelul de dezvoltare al acestora și structura actorilor implicați, în limitele cadrului legal național;
- d. analiza opțiunilor de organizare și funcționare a OMD-urilor, inclusiv din perspectiva formelor juridice permise de legislația națională;
- e. identificarea condițiilor minime necesare pentru constituirea și operaționalizarea OMD-urilor, inclusiv cerințe privind guvernanta, parteneriatul public–privat și capacitatea administrativă;
- f. formularea recomandărilor privind etapele de creare, dezvoltare și consolidare a OMD-urilor în Republica Moldova, în conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

3.4. *Elaborarea conceptului Programului național de dezvoltare a Organizațiilor de Management al Destinațiilor (OMD)*, în conformitate cu prevederile Legii nr. 352/2006, structurat pe următoarele componente:

Componenta I – Program de capacitate, care va include **recomandări, măsuri și intervenții** formulate în baza **analizei necesităților, problemelor și capacităților identificate** în cadrul studiului.

Componenta II – Program de finanțare pentru primele 12 luni de activitate, care va include:

Definirea unui mecanism de sprijin financiar/co-finanțare pentru OMD-urile nou-create;

- ✓ stabilirea criteriilor de eligibilitate pentru accesarea finanțării;
- ✓ definirea tipurilor de cheltuieli eligibile;
- ✓ stabilirea plafoanelor de finanțare și a condițiilor de acordare a sprijinului;
- ✓ definirea mecanismelor de monitorizare, raportare și control;
- ✓ identificarea măsurilor de asigurare a sustenabilității OMD-urilor după expirarea perioadei de finanțare.

Domeniul de aplicare și sarcinile prestatorului

4.1. Cartografierea destinațiilor turistice

Prestatorul va realiza următoarele activități, în limitele cadrului normativ aplicabil:

- a. Analiza documentelor strategice, programelor naționale și a datelor statistice disponibile în domeniul turismului;
- b. identificarea și delimitarea destinațiilor turistice existente și emergente, în conformitate cu abordările de dezvoltare a destinațiilor prevăzute de cadrul legal național;
- c. elaborarea hărților tematice privind resursele turistice, produsele turistice, infrastructura și fluxurile turistice;
- d. clasificarea destinațiilor turistice în funcție de potențial și nivel de dezvoltare, în vederea fundamentării măsurilor de sprijin și management al destinațiilor.

4.2. Analiza actorilor și a nevoilor din turism

Prestatorul va realiza analiza actorilor-cheie relevanți pentru dezvoltarea și managementul destinațiilor turistice, prin:

- a) Identificarea actorilor-cheie la nivel local, regional și național, în conformitate cu rolurile prevăzute de Legea nr. 352/2006;
- b) desfășurarea proceselor de consultare cu actorii relevanți (interviuri, focus-grupuri, chestionare);
- c) analiza problemelor structurale privind cooperarea, finanțarea, promovarea și capacitatea administrativă a actorilor implicați;
- d) evaluarea gradului de pregătire a destinațiilor și a actorilor locali pentru constituirea și funcționarea Organizațiilor de Management al Destinațiilor, în limitele cadrului legal național.

4.3. Analiza bunelor practici internaționale

Prestatorul va:

- a) analiza și descrie modelele relevante de organizare și management al destinațiilor aplicate în statele europene, urmată de selectarea, descrierea și argumentarea a minimum 2–3 modele care pot fi adaptate și implementate în Republica Moldova, ținând cont de cadrul legal, instituțional și de nivelul de dezvoltare al destinațiilor turistice identifica elemente de bună practică transferabile și compatibile cu cadrul legal și instituțional al Republicii Moldova;
- b) formula concluzii și recomandări aplicabile la nivel național, fără a contraveni prevederilor legislației în vigoare.

4.4. Elaborarea Programului pentru Organizațiile de Management al Destinațiilor (OMD)

Prestatorul va elabora conceptul Programului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 352/2006, prin:

- a) definirea obiectivelor Programului, corelate cu politicile publice în domeniul turismului;
- b) stabilirea criteriilor de eligibilitate pentru OMD-uri, în conformitate cu cadrul legal național;
- c) descrierea intervențiilor de capacitate, formulate în baza analizei necesităților și capacităților identificate;
- d) proiectarea mecanismului de sprijin financiar/co-finanțare pentru primele 12 luni de activitate ale OMD-urilor nou-create;
- e) propunerea mecanismului de implementare, monitorizare și evaluare a Programului, în limitele competențelor instituționale prevăzute de legislația în vigoare.

4. Livrabile

Prestatorul va livra următoarele documente:

I. Raport de inițiere, care va include în mod obligatoriu:

- ✓ metodologia detaliată de realizare a studiului;
- ✓ planul de lucru și calendarul activităților;
- ✓ structura propusă a livrabilelor.

II. Studiu integrat de cartografiere și analiză a potențialelor destinații turistice, care va consolida și sistematiza rezultatele analizelor teritoriale și ale proceselor de cartografiere, asigurând o bază unitară de date pentru planificarea și managementul OMDT-urilor.

III. **Raport** privind analiza nevoilor, problemelor și capacităților actorilor-cheie din sectorul turistic, relevant pentru dezvoltarea și managementul destinațiilor turistice și pentru constituirea OMDT-urilor.

IV. **Conceptul Programului național de dezvoltare a Organizațiilor de Management al Destinațiilor Turistice (OMDT)**, care va include componentele de capacitate și conceptul mecanismului de sprijin financiar (instrument de susținere financiară nerambursabilă) pentru primele 12 luni de activitate (Concept - document-cadru care descrie logica intervenției, arhitectura programului și mecanismul de implementare și funcționare)”

V. **Raport final consolidat**, care va integra concluziile, analizele și recomandările formulate în cadrul tuturor livrabilelor anterioare.

VI. **Prezentare publică** (PowerPoint), care va sintetiza principalele rezultate ale studiului și propunerile de Program.

5. Durata contractului

Durata estimată a contractului este de 70 de zile, calculată de la data semnării contractului.

Prestatorul va prezenta un calendar detaliat de implementare, care va include etapele de realizare a activităților și termenele de livrare a fiecărui livrabil. Calendarul va fi supus aprobării Beneficiarului.

6. Cerințe privind prestatorul și echipa

6.1. *Prestatorul trebuie să demonstreze experiență relevantă în:*

- analiza sectorului turistic;
- dezvoltare locală și regională;
- elaborarea de politici publice, strategii și programe naționale;
- procese de consultare și facilitare participativă cu actori publici și privați.

6.2. *Echipa minimă de experți*

Prestatorul va propune o echipă minimă formată din următorii experți-cheie:

Un expert coordonator / Team Leader

Studii superioare finalizate în domeniul: economie, politici publice, administrație publică, turism, management sau domenii conexe;

Experiență profesională relevantă de minimum **15 ani** în cel puțin unul dintre următoarele domenii: politici publice; dezvoltare economică a IIM-urilor; suport în dezvoltarea agenților economici din turism; elaborarea programelor de finanțare pentru IMM-uri; coordonarea proiectelor/programelor de finanțare susținute din surse externe.

Un expert în analiză economică și financiară

Studii superioare finalizate în domeniul: economie, finanțe, contabilitate, analiză financiară sau domenii conexe;

Experiență profesională relevantă de minimum **10 ani** în unul sau mai multe dintre următoarele domenii: analiză economică și financiară; evaluarea proiectelor, programelor și investițiilor.

Constituie un avantaj experiența în: participarea la elaborarea și/sau aprobarea unui produs de finanțare ; elaborarea și/sau implementarea unui Manual Operațional pentru un program de finanțare.

Un expert în cercetare, analiză sectorială și politici publice

Studii superioare finalizate în domeniul: economie, sociologie, politici publice, statistică, administrație publică sau domenii conexe;

Experiență profesională relevantă de minimum **10 ani** în unul sau mai multe dintre următoarele domenii: cercetare aplicată; analize sectoriale; evaluări de politici publice; elaborarea de rapoarte analitice și formularea de recomandări de politici.

Constituie un avantaj experiența în: **cartografiere și analiză teritorială.**

7. Condiții contractuale generale

Toate drepturile patrimoniale asupra livrabilelor elaborate în cadrul contractului revin integral Beneficiarului;

Prestatorul are obligația de a respecta cerințele de confidențialitate privind datele, informațiile și documentele utilizate sau generate pe durata contractului.

Semnătura _____